

Nr. 277/1047/, IV metai. D i e p h o l z, 1948 m. gruodžio mėn. 10 d.

Churchill akceptuoja vyriausybės užsienio politiką

Po D. Britanijos užsienų reikalų ministerio E. Bevino kalbos pirmasis kalbėjo konservatorių partijos lyderis Winston Churchill. Jis pareiškė remiąs vyriausybės užsienio politiką Berlyno klausimu. Pasidžiaugęs gerai veikiančia Berlyno oro tarnyba, jis perėjo prie Europos Unijos reikalų, apgailestaudamas, kad D. Britanijos vyriausybės pasiųstasis atstovas į tos unijos atstovų konferenciją Paryžiuje esąs svetimas šiai idėjai, ir jis tenai daugiau pakenksiąs, negu padarysias gero. Bendrai Europos Unijos reikalą jis labai rėmė/jis gi jo iniciatorius/, o taip pat džiaugėsi, kad jis išsivysto į Šiaurės Atlanto pakta. Šis paktas – didžiausios viltys garantuoti žmogaus teises. Kad šitai būtų įvykę 1939 metais, tai dabartinis pasaulis visiškai kitaip būtų atrodęs. Dar 1945 metais, kalbėdamasis su Stalinu, jis pareiškė, jog, bendradarbiaujant visoms trimis didžiosioms valstybėms, žmonijai prasidėtų aukso laikotarpis. Tačiau to bendradarbiavimo, deja, nebuvo.

Dėl Žemiosiuose Rūmuose vykstančių užsienio politikos debatų rašo plačiai visa britų spauda, įvairiai vertindama savo užsienų reikalų ministerio programinę kalbą. Dauguma pripažįsta, kad jo pranešimas buvęs "correct", tačiau jis nieko nauja nepasakęs. Kiti užsipuola, kad nepaminėjęs Palestinos klausimo. Didieji dienraščiai ryšium su Bevino kalba deda tokias antraštes savo puslapiuose: "Bevino optimistiška nuomonė dėl Šiaurės Atlanto pakto", "Saugumas per vienybę" ir t.t.

Naujųjų amžių magna charta

JTO socialinės komisijos pirmininkė E. Ruzveltienė, kurios iniciatyva per dvejus su puse metų buvo paruošta žmogaus ir piliečio teisių deklaracijos projektas, JTO visuose posėdyje pasakė kalbą. Ji kvietė valstybių atstovus priimti šios deklaracijos projektą. Ji pabrėžė, kad ši deklaracija apima visas sritis, tačiau gali būti, kad kiekviena vyriausybė čia neras sau tai, ko ji būtinai norėtų. Deklaracijos projektas ruoštas, turint galvoje bendrus viso pasaulio gyventojų reikalus, neatsižvelgta gi į specifinius kraštų ir vyriausybių reikalavimus. Jis pareiškė, kad Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė mano, kad šis dokumentas yra didelės svarbos ir, jei jis būtų priimtas, jis taptų naujųjų amžių magna charta.

100 milijonų automobilių sukaktis JAV

Šiandien JAV bus minima ką tik pagaminto 100 milijoninio automobilio sukaktis. Vakar kalbėjo JAV prekybos ministeris, kuris pasakė, kad Jungtinių Amerikos Valstybės yra vienintelis pasaulyje kraštas, kur darbininkai gali sau leisti nusipirkti automobilį. JAV uždirba automobilių prekyboje ne todėl, kad ji jos brangia kaina, bet gausiai gamina.

JAV nieko nereikalauja už teikiamą paramą

Australijoje vykstančioje JTO ūkio komisijos konferencijoje JAV atstovas Maršalio plano pagalbą sulgino su sovietų pagalba. Jis nurodė, kad Maršalio plano ribose Tolimieji Rytai gaus paramos 2 milijardų dol. sumai. JAV už tai nieko nereikalauja, nes jos siekia užtikrinti gerbūvį, tuo tarpu sovietai daro priešingai. Jie reikalauja tiekti įvairiausius gaminius už savišką pagalbą. Kaip pavyzdį nurodė Lenkiją, kuri sovietams anglį tiekia už 1/5 kainos, kuri mokama pasaulinėje rinkoje.

Kitos naujausios radijo žinios :

- = Vakar į Berlyną britų ir amerikiečių lėktuvai atskrido 551 kartą.
- = Šiandien nutarta baigti JTO pilnaties konferencijos posėdžius Paryžiuje. Balandžio mėnesį jie bus tęsiami New Yorke.
- = Čankaiškas įsakė paskelbti apsiausties stovį visuose, dar jo vyriausybėi priklausančiuose, miestuose.
- = JAV, prašant pietų Korėjai, teiks visokeriopą paramą.
- = Vakar vakare Vašingtone prasidėjo 7 valstybių atstovų pasitarimai dėl Šiaurės Atlanto pakto sudarymo.
- = D. Britanija parduos Prancūzijai 5 sprausminius lėktuvus. Tai būsią pirmieji žygliai Vakarų Unijos saugumo ribose.

V i e t o s ž i n i o s :

=Tugriebtą pieną šiandien gauna: Nr. 317 - 431 nuo 9 - 11 val., Nr. 433 - 485 ir Nr. 2 - 83 nuo 15 - 17 val., pirmadienį - Nr. 84 - 210 nuo 9-11 val.
= Stovyklos Gerovės Komitetas, remdamasis DPACSO raštu, praneša, kad vaikams lankantiems vaikų darželį nuo gruodžio mėn. 11 d. priešpiečiai nebus duodami.

=Stovyklos Vadovas praneša, kad 1948 m. gruodžio mėn. 13 d. bus kviečiamos stovyklos gyventojos/moterys nuo 18 - 50 m. amžiaus/atlikti darbo prievolę - perrinkti rūsyse stovyklos gyventojams skiriamas bulves. Dirbti teks po 3 val. per dieną priešpiet arba popiet. Atvykimas būtinas.

===== Lietuvių kalbos reikalai /tęsinys/ =====

Siunta, siuntinys, ne: pakas, pačkas - vok. Päckchen, rus. posylka, ukr. pačka, lmk. paczka.

Paketas, pranc., tarpt. - nedidelis ryšulys, siuntinys; kartais taip vadinamas ir didelis vokas pašte.
/bus daugiau/

===== IRO turi dar įkurdinti 800.000 DP =====

Ateinančią savaitę Romoje vyks IRO /Tarptautinės Pabėgėlių Organizacijos/ posėdis. IRO įkurti nutarta buvo prieš dvejus metus, tačiau, kol jos statutą pripažino reikalingas valstybių skaičius, ji veikė kaip PC=IRO, ir tik nuo šių metų rugpjūčio mėn. pilnutinė. Paruošiamoji/PCIRO/Tarptautinės Pabėgėlių Organizacijos Komisija, pradėdama savo darbą, turėjo savo žinioje vieną milijoną išvietintųjų asmenų. Per jos veikimą 150.000 DP repatriavo, 200.000 įsikūrė vak. Europoje ir užjūriuose. Šiuo metu dar lieka apie 800.000 DP, kuriuos reikia įkurdinti, surandant jiems kraštą emigruoti. Tačiau IRO tiki, kad tai jai iki 1950 metų pavyks, nes dabartinė IRO finansinė padėtis yra pagerėjusi, o taip pat šiuo metu ir daugiau atsirado kraštų, norinčių tremtinius priimti. Vien D. Britanija po karo yra priėmusi 300.000 tremtinių. Dabar tremtinius sutiko priimti JAV, pietinė Amerika, N. Zelandija ir kt. Gerėja taip pat ir susisiektimo sąlygos. Tik Australiją susidaro ypatingų sunkumų, nes tenai kelionė gana ilgai užtrunka. Bet ir čia IRO jau turi planų. Numatoma išnuomoti didesnę kiekį keleivinių lėktuvų, kuriais greitai ir patogiai tremtiniai galės keliauti naujosios pastogės ir tėvynės ieškoti.

Jei viskas Tarptautinei Pabėgėlių Organizacijai pavyktų padaryti taip, kaip ji yra numčiusi savo darbo plane, tai dar lieka jai du dideli rūpesčiai: 1. Išemigravus tremtiniams, dar liks apie 180.000 DP, kuriems IRO bus reikalinga lėšų. Tai bus daugumoje vaikai, nedarbingos moterys, seneliai. Jiems reikės maisto ir butų. 2. Jei butų išspręstas ir tas pirmasis klausimas, tai naujai iškyla dar vienas, ką daryti su tais DP, ar kitaip pavadintais, kurie atsirado ne karo metu, bet šiuo dabartiniu nei karo nei taikos metu. Čia turima galvoje pusė milijono Graikijos pabėgėlių ir apie 300.000 arabų pabėgėlių, kurie šiuo metu yra labai sunkioje padėtyje.

Ir šiuos du paskutiniuosius klausimus turės atsakyti vakarai, nes rytai visa tai ignoruoja.

Trumpai iš visur:

= Čekoslovakijos konsulas Jungtinėse Amerikos Valstybėse atsisakė atstovauti komunistinę savo tėvynę, pabrėždamas, kad jis šioje tarnyboje negalės ilgiau pasilikti, ir prašė jam suteikti azilio teisę. Jo pareiškime sakoma: "Dabartinė mano tėvynės vyriausybė vadovaujasi svetimos valstybės interesais, kurie yra priešingi Čekoslovakijos interesams". Sovietiniai agentai terorizavo Zdenek Smetačėką /taip šis konsulas vadinasi/ norėdami jį priversti padaryti kokių nors pareiškimų, diskredituojančių Čekoslovakijos atstovą JTO dr. J. Papaneką. Dr. J. Papanek, kaip žinia, atsisakęs savo krašto komunistinę vyriausybę atstovauti JTO, čia ir toliau pasiliko, kai jį išrinko į kelias JTO komisijas kaip žinovą. Sovietai visomis priemonėmis stengiasi dr. J. Papaneką išstumti iš JTO.

=Iš Stockholmo pranešama, kad "Pabaltijo Apžvalgoje" rašoma, jog Kijeve įvykusioje prekybos mokyklų konferencijoje buvo pranešta, kad verpimo mašina išrasta ne anglo, kaip tai skelbia buržuazinis mokslas, bet r. so. Tai jau nebe pirmas toks sovietų tvirtinimas. Juk neseniai spauda rašė, kad sovietai sako, jog ir Ameriką ne Kolumbas, bet tūlas rusas atradęs.